

ПРО КОНТАКТНІ ТА ДИСТАНЦІЙНІ ФОРМИ ТА ПРИЙОМИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Д.М.Добровольська, Л.В.Добровольська

Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Abstract. Teaching a foreign language for the specific purposes is efficient due to the usage of some contact and distant forms and techniques which take into consideration the level of students' skills development, the peculiarities of their future specialization in the field of knowledge, the necessity to communicate in a polycultured environment and their desire to use modern IT technologies and gadgets. Several contact and distant forms of teaching English to the university students were devised and implemented at the faculties of International Economic Relations, Philological, Mathematics and Law, the results being positive (as the 5-year teaching experience proves) both from the point of view of the learners' eagerness to study and their academic achievements. The present article outlines this work.

Key words: contact and distant education, teaching techniques, foreign language, credit-modular system, team work

ВСТУП. Сучасне суспільство потребує фахівців усіх галузей народного господарства, які оволоділи вузькою спеціальністю, можуть самостійно в колективі виконувати конкретні завдання. Спілкування в фаховому середовищі ймовірно відбудуватиметься однією з найпоширеніших мов світу.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА АКТУАЛЬНІТЬ РОБОТИ. Враховуючи ці обставини і те, що випускники університету мають, змогу використовувати сучасні ІТ технології для пошуку та обміну інформацією з метою теоретичного та практичного її використання, викладачі двох кафедр іноземних мов ОНУ імені І.І.Мечникова здійснили моніторинг і аналіз контактних і дистанційних форм і прийомів навчання іноземної (англійської) мови, обстежили технологічні прийоми, що використовувалися під час навчання на 1-2 курсах університету. У результаті цієї роботи було з'ясовано, що найефективнішим методом навчання ІМ для спеціальних цілей за умов кредитно-модульної системи є комунікативний метод.

Актуальність проведеного дослідження була обумовлена також різним початковим (на 1 курсі) рівнем усталеності мовних та мовленнєвих навичок

студентів, Це стосувалося усіх тереневих видів мовленнєвої діяльності, а також браком досвіду командної і групової роботи, невмінням студентів ефективно (швидко й точно) вилучати потрібну інформацію з іншомовних джерел.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ. Вважаємо, що перший курс навчання в вищі є особливо значущим як для розвинення навичок іншомовленнєвої діяльності, так і для формування навичок командної роботи кожної особистості. Цьому етапу навчання мають бути притаманні риси пропедевтичного характеру: викладачеві слід, з одного боку, враховувати 'недоробки' попередньої шкільної програми щодо розвинення вмінь та навичок, брак досвіду безпосереднього та опосередкованого спілкування іноземною мовою особливо – з носіями, а з другого – прирощувати професійний тезаурус студентів за рахунок фахової термінології й граматичних структур науковому контексту.

Студенти сьогодення призвичаїлися працювати не стільки з паперовими книгам, скільки з гаджетами. У цьому ми побачили перспективу щодо організації навчання іноземної мови як безпосередньо на аудиторних заняттях, так при дистанційному навчанні. Розглянемо деякі форми та прийоми роботи, які використовувалися протягом 5 років, були ефективними.

Додатково до матеріалу основного підручника ми використовували автентичні статті за фахом студентів, матеріали інтернет-сайтів, що віддзеркалювали тематику вивчаємих модулів програми. Ці автентичні матеріали разом з розробленими завданнями утворювали тезаурусно-тематичні цикли [2], вивчення яких сприяло розвиненню низки лексико-граматичних й інформаційно-комунікативних навичок через текстову діяльність. Наприклад, викладач знаходив статтю англійською мовою, поділяв її на 5-8 частин, надсилав студентам групи (по одній кожному студенту) для інформативного читання, підготовки обговорення матеріалу в аудиторії. На заняттях студенти обмінювалися здобутою інформацією, працюючи у малих групах. Підсумковим результатом роботи було написання нотаток чи тез усієї статті під керівництвом викладача

Студентам подобалося також самостійно проводити пошукову роботу в інтернеті, особливо за темами культурологічного характеру, і представляти

матеріали засобами англійської мови на презентаціях. Полікультурність академічних груп сприяла тому, що подана з «перших рук» інформація викликала зацікавленість усіх присутніх, краще запам'ятовувалася і спонукала до спонтанного мовлення.

Культурологічний компонент навчання збагачував зміст модульної програми й залучав усіх студентів до лінгвоетнокультурних цінностей окремих держав і народів. Це стало фактором для встановлення дружнього доброзичливого мікроклімату у студентській спільноті.

ВИСНОВКИ. Сучасне суспільство вимагає від викладача іноземної мови таких форм і методів роботи в університеті, які б ґрунтувалися на вимогах Болонської хартії щодо формування фахівців, передбачали залучення технологічних досягнень, сприяли формуванню полікультурних особистостей. Деякі рекомендації такої роботи подано у даній статті. Перспекти дослідження вбачаємо в он-лайн навчанні з використанням тестів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондар О.І. Мова як визначальний етноутворюючий чинник у зв'язку з соціолінгвістичною ситуацією на Півдні України.-Мова: структура, суспільство, культура.- Зб.наук.статей (до 60-річчя з дня народження професора Бондаря О.І.)- Одеса.- 2012.- С.142-149.
2. Добровольська Л.В. Методика навчання читання літератури за фахом на основі серії градуїованих за труднощами текстів. Дис. канд. пед. наук.- Київ.- 1991.-245 с.
3. Ralf P., Lerner R., Meacham S., McNall E. World Civilizations : Their History and Their Culture. In two volumes. NY : Norton Company Inc.- 1991.- 630 с.

REFERENCES

1. Bondar O.I. Mova Yak Vyznachalniyi Etnoutvoriuiuchyiy Chynnyk U Zv Yazku Z Sotsiolinhvistychnoiu Sytuatsiieiu Na Pivdni Ukrainy.-Mova Struktura Suspilstvo Kultura.- Zb.nauk.statei (do 60-richchia Z Dnia Narodzhennia Profesora Bondaria O.I.)- Odesa.- 2012.- S.142-149.
2. Dobrovol'ska L.V. Metodyka Navchannia Chytannia Literatury Za Fakhom Na Osnovi Serii Hraduiiovanykh Za Trudnoshchamy Tekstiv. Dys. Kand. Ped. Nauk.- Kyiv.- 1991.-245 S.
3. Ralf P., Lerner R., Meacham S., McNall E. World Civilizations : Their History and Their Culture. In two volumes. NY : Norton Company Inc.- 1991.- 630 с.